

Перезова І.В., к.е.н., доцент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Фурса Т.П., к.е.н.

Івано-Франківський інститут менеджменту Тернопільського національного економічного університету

Досвід розвитку більшості країн, у тому числі й України, свідчить, що за умов побудови незалежної, демократичної, правової держави, орієнтованої на забезпечення гідних умов життя громадян та діяльності суб'єктів господарської діяльності, держава повинна ставити перед собою завдання оптимізувати та забезпечити безперервне й постійне поповнення дохідної частини державного і місцевих бюджетів у формі податкових платежів, яка становить основу матеріальної бази для реалізації її цілей. Водночас, у зв'язку з незабезпеченістю економіки України достатнім обсягом фінансових ресурсів постає реальна загроза превалювання фіскальних інтересів держави над іншими економічними і соціальними інтересами.

Враховуючи відповідні зміни у загальній стратегічній направленості діяльності органів державної податкової служби України [2] актуалізації дедалі набувають питання оптимізації процедур податкового контролю, зокрема податкового аудиту. Саме податковий аудит на сучасному етапі є дієвою формою виявлення окремих суб'єктів підприємницької діяльності, які приховують або мінімізують свої реальні доходи, уникають оподаткування. Адже, конгломеративна диверсифікація всесвітньої економіки в цілому, зокрема і економіки України, спонукає до потужної активізації набутих людьми навичок освітньої та професійної підготовки не лише в суспільному відтворенні, але й в формуванні механізмів тінізації отриманих ними в процесі діяльності доходів, уникнення оподаткування тощо [3]. Тому удосконалення процедури податкового аудиту як впорядкованої послідовності завдань, виконання яких направлено на організацію проведення у платників податків документальних перевірок повноти обрахування та своєчасності сплати платежів до

бюджетів всіх рівнів на основі співставлення фактичних показників, визначених платниками податків платежів, із встановленими чинним законодавством нормами, сприятимуть зменшенню державного втручання у підприємницьку діяльність та звуженню «тіньового» сектору економіки, виконання податковими органами своїх контрольних функцій у відповідності до вимог Конституції України, Податкового кодексу України та інших законодавчо-нормативних актів, налагодженню партнерських взаємовідносин між податковими органами й платниками податків.

Натомість, слід зауважити, що момент проведення податкового аудиту та винесення висновків за його результатами є найсуперечливішим у взаєминах між платником податків і контролюючим органом. Негативність сприйняття платниками податків будь-якої нової форми контролю, в т.ч. проведення податкового аудиту посилюється ще й законодавчо-нормативною неврегульованістю. Так, чинна редакція Податкового кодексу України фактично містить єдину згадку про можливість здійснення органами ДПС аудиту: пп.19.1.1.35 п.19.1 ст.19 Податкового кодексу України, де в переліку функцій органів ДПС зазначено «здійснюють внутрішній контроль та аудит стану додержання законодавства, виконання посадових (службових) обов'язків в органах державної податкової служби, на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику» [1]. А отже, для подальшої експлікації податкового аудиту як самостійної форми проведення податкового контролю вважаємо за доцільне проведення законодавчо-нормативного визначення його суті, визначення контурів і конкретизації процедур проведення, порядку відбору платників податків, що підлягають контролю.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами і доповненнями) - [Чинний] - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page29?text=%EF%EE%E4%E0%F2%EA%EE%E2%E8%E9+%E0%F3%E4%E8%F2> - Назва з екрану.

2. Стратегічний план розвитку державної податкової служби України на період до 2013 року - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/strategichniy-plan-rozvitky> - Назва з екрану.
3. Структурна модель формування особистісного потенціалу експерта-економіста/Л. В. Перезова // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. Вип.9 – Івано-Франківськ. 2012.